Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

III. An Peregrini obligentur Legibus, & Consuetudinibus locorum, per quæ transeunt?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

Visual Library

Principem atque Legislatorem iis legibus nullatenùs obligari, quæ ad ſubditos directè feruntur, & in Principem propriè non cadunt: quales leges ſunt, ne quis in civitate arma ferat, ne veſtibus auro intextis utatur, ut quilibet tributa aliásque exactiones diligenter ſolvat, & alia plura hujusmodi: nam patet, tales leges Principi non convenire, neque ipſum aſtringere.

QUÆSTIO III.

An Peregrini obligentur Legibus, & Conſuetudinibus locorum, per quæ tranſeunt?

Peregrini tenentur legibus totius Eccleſiæ ubique locorum.

20. CElebris, & plurimùm practica Quæſtio eſt præſens, unde exactiùs declaranda propter quotidianorum caſuum emergentias. Et quidem, ut certa ab incertis ſeparentur, certum inprimis eſt, legibus communibus totius Eccleſiæ ubique locorum teneri Peregrinos, & Advenas Chriſtianos; cùm ſemper ſubſint juriſdictioni Eccleſiæ, ubicunque exiſtant. Sic quilibet peregrinus tenetur ad jejunia Quadrageſimæ, & Vigiliarum; atque ad audiendam Miſſam diebus Dominicis, Feſtivisque; quia hæc ſunt de præcepto totius Eccleſiæ.

Tenentur etiam legibus particularibus locorũ, quamprimùm ibi domicilium figunt.

21. Certum inſuper eſt, illum, qui migrat aliorſum fixurus ibidem domicilium, mox teneri legibus illius loci, cùm primùm incipit ibidem degere: nam ex tunc incipit eſſe incola illius loci. Sic conſtituens domicilium in Civitate Friſingenſi, mox tenetur ad ſervanda omnia Feſta particularia hujus loci, quæ ſunt de præcepto, quamvìs primùm heri vel nudiuſtertius advenerit.

Si mora in aliquo loco ſit longior, tenetur peregrinus ad ejus leges.

22. Præterea ſi mora in aliquo loco ſit longior, utpută per hebdomadam, vel ſaltem per menſem, ratione cujusdam negotij expediendi, uſus communis docet, tales Peregrinos teneri ſeſe accommodare legibus & conſuetudinibus loci, obſervando ſcilicet Feſta vel jejunia de præcepto illius loci. Ratio eſt: tum quia hoc exigit quies Reipublicæ, quæ aliàs ex diverſis hominum moribus perturbaretur. Tum quia habitatores ad tempus longius in aliquo loco acquirunt ibidem quaſi domicilium; nam quaſi domicilium dicitur locus, ubi quis per longius tempus moram trahit, absque tamen animo ibidem perpetuò conſiſtendi. Quæſtio igitur remanet ſolùm de Advenis & Peregri-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

nis, qui vel per talem locum tranſeunt, vel ibidem pro brevi duntaxat tempore morantur abſque animo figendi domicilium, vel quaſi domicilium: & de his loquendo ſit

23. Concl. I. Advenæ & Peregrini quoad contractus obligantur legibus locorum, per quæ tranſeunt, atque ibidem contrahunt. Hæc Concluſio eſt certa, & communis Doctorum; ac patet tum ex conſuetudine & communi ſenſu populorum, tum ex *cap. ult. de Foro competenti*, ubi dicitur, quòd *ratione contractûs forum quis ſortitur*: atqui forum ſortiri, & legibus loci aſtringi, à pari procedunt. Similia habentur in Jure civili: unde loquendo de legibus contractuum, præſens Quæſtio non habet difficultatem. Advenæ & peregrini quoad contractus tenentur legibus locorum.

24. Sic inprimis tenentur Peregrini ſervare formam contractuum in tali loco præſcriptam. Similiter obligantur ad pretium ibidem taxatum, in emptione rerum perſolvendum. Inſuper ab iisdem Advenis, ſeu Peregrinis, debet ſolvi vectigal alicui contractui juſtè appoſitum; quia eſt onus contractûs ibidem celebrati: & idem dicendum de ſimilibus. Corollaria.

25. Concl. II. Quamvis multi Doctores probabiliter teneant, Peregrinos & Advenas non aſtringi peculiaribus legibus atque conſuetudinibus particularium locorum, per quæ tranſeunt, vel in quibus brevi duntaxat tempore per modum hoſpitij reperiuntur, ceſſante tamen ſcandalo, & quando eæ non obligant in proprio ſuo domicilio; prout ſub datis limitationibus docet Sanchez *l. 3. de Matrim. diſp. 18.* & rurſum *lib. 1. in Decalog. cap. 12. n. 38.* citans Sylveſtrum, Toletum, Roſellam, Azorium, pluresque alios, quibus poſteà acceſſerunt Sannig *diſt. 3. de Legib. quæſt. 8. num. 9.* Tannerus, Bonacina, Diana, & Layman *lib. 1. tract. 4. cap. 12. n. 4.* inde inferens, quòd peregrinus veniens Auguſtam die S. Udalrici, qui eo loco Feſtus eſt, non teneatur (per ſe loquendo, & ſecluſo ſcandalo) Miſſam audire, & à ſervilibus operibus abſtinere, licèt totum diem ibi manſurus ſit. Nihilominùs oppoſita ſententia, quæ ejusmodi obligationem admittit, eſt communior, ſimúlque probabilior; eámque tenet Abbas *in c. Conſilium. n. 6. de Obſervat. jejunior.* id probans ex textu illius Capituli. Hoſtienſis, Suarez, Vaſquez, Navarrus, Ledeſma, Covarruvias, Henriquez, Palaus, Lezana, Herincx, & Maſtrius *diſp. 2. Theol. Moral. n. 119.* pro hac ſententia citans quamplures alios. An Advenæ & Peregrini teneantur aliis particularium locorum, variant Doctores. Sententia tamen affirmativa eſt probabilior.

26. Ratio hujus poſterioris ſententiæ deſumitur inprimis ex Jure Canonico, *can. Illa. diſt. 12.* ubi ex S. Auguſtino, *Epiſt. 118.* refertur ſententia D. Ambroſij, dicentis: *Cùm Romam venio, je-* Hujus multiplex probatio.

juno

juno Sabbato; cùm Mediolani ſum, non jejuno: ſic etiam tu, ad quam forte Eccleſiam veneris, ejus morem ſerva, ſi cuiquam non vis eſſe ſcandalo, nec quemquam tibi. Ubi Gloſſa ℣. Societate, ait: *quòd quilibet tenetur vivere ſecundùm conſuetudinem illorum, inter quos verſatur, c. quæ contra. diſt. 8. & c. quisquis. diſt. 41. Vnde verſus:*

Si fueris Romæ, Romano vivito more:
Et ſi ſis alibi, vivito ſicut ibi.

(a) *Diſt. 1. n. 18.*

Accedit ratio: quia leges immediatè cenſentur afficere locum, ſeu territorium legislatoris, atque hinc in ſubditos ibidem exiſtentes tranſire, ut dictum ſuperiùs (a) & notat Layman *loc. cit. cap. 11. n. 1. & 2.* poſt Suarez, & alios; ergo hoc ipſo, quòd Peregrinus reperiatur in tali loco, tenetur legibus particularibus illius, ac cenſetur ſubditus domini illius territorij. Unde ſecundùm omnes Advena, non ſervans leges peculiares alicujus loci, poteſt à legislatore, ac Judice illius loci propter talium legum transgreſſionem puniri; & conſequenter ad eas obligatur.

Quid dicendum de legibus univerſalis Eccleſiæ, quando ipſæ alibi, ſed non in propria patria obligant?

27. Concl. III. Loquendo nunc de Legibus univerſalis Eccleſiæ, Advenæ & Peregrini, licèt in loco diu moraturi non ſint, ſed tantùm tranſeant, obligantur communibus legibus & conſuetudinibus totius Eccleſiæ ibidem vigentibus, quamvis hæ in ipſorum patria ex ſpeciali privilegio, aut conſuetudine non obſerventur, neque obligent. Hæc Concluſio à fortiori procedit propter dicta *num. præced.* éſtque communis inter Doctores, paucis exceptis. Ratio ulterior eſt: quia Jus commune univerſos ex natura ſua obligat; & ſi alicubi ratione ſpecialis privilegij, vel conſuetudinis contrariæ non obliget, id videtur eſſe privilegium locale, ſeu loco cohærens, non autem perſonale, ſeu ſequens perſonam, quocunque ierit. Accedit, quòd tales conſuetudines à Jure communi exorbitent: ſed quæ à Jure communi exorbitant, ſunt reſtringenda, juxta *reg. 28. Iuris in 6.* cum concordantiis.

Corollarium de incolis regni Caſtellæ.

28. Infertur proinde cum Doctoribus paſſim, quòd Caſtellanus (id eſt, incola regni Caſtellæ in Hiſpaniis, ubi de antiqua conſuetudine licitum eſt, diebus Sabbatinis comedere extremitates, & inteſtina animalium) dum per alienas regiones peregrinatur, peccet veſcendo extremitatibus ac inteſtinis illorum animalium diebus Sabbati.

Aliud de Germanis exiſtenti-

Similiter Germani, dum tempore Quadrageſimæ, vel aliis diebus jejunalibus morantur in Italia, tenentur abſtinere à lacticiniis, juxta conſuetudinem univerſalis

lis Eccleſiæ ibidem etiamnum vigentem, non obſtante, quòd in Germania licitus ſit eſus lacticiniorum (id eſt, lactis, butyri, caſei, & ovorum) diebus jejunalibus. Et idem dicendum de aliis ſimilibus.

bus in Italia.

29. Cæterùm quamvis hæc ſententia ſit valdè communis, ſimúlque tutior & probabilior, ac proinde ordinariè in praxi tenenda, maximè ut evitetur occaſio omnis ſcandali: nihilominùs non deſunt Doctores aliqui oppoſitum tenentes cum Sanchez *lib. 3. de Matrimonio, diſp. 18. num. 7.* quorum ſententiam non omninò improbabilem cenſet Layman *cit. cap. 12. num. 3.* dummodò abſit omne periculum ſcandali. Unde propter authoritatem talium virorum Doctorum (inquit Ludov. Engel, *tit. de Conſtitut. n. 30.*) non auderem ſemper alicujus gravis peccati damnare eum, qui contrarium teneret ſeu practicaret, præſertim accedente aliquâ rationabili causâ, v. g. conſervandæ valetudinis, & remoto ſcandalo: ut ſi Germanus tempore Quadrageſimæ in Italia privatim comederet ova, caſeum, & alia lacticinia. Hæc ille.

Contraria nonnullorum ſententia refertur.

30. Concl. IV. Econtrà verò Advenæ, & Peregrini non tenentur præceptis Juris communis, etiam in ſua patria vigentibus, ſi hæc non ſint in uſu in loco, ubi per modum hoſpitij reperiuntur, aut morantur. Ita Doctores communiter. Ratio eſt: quia quilibet poteſt ſe accommodare rationabilibus conſuetudinibus locorum, in quibus exiſtit. Hinc infertur, quòd Germanus, ſi per regnum Caſtellæ in Hiſpaniis exiſtens tranſeat, poſſit ibidem diebus Sabbatinis licitè veſci extremitatibus & inteſtinis animalium, quibus ibidem veſci licitum eſt. Similiter Itali, dum hoſpitantur, aut morantur in Germania, licitè diebus jejunalibus comedunt lacticinia, non obſtante, quòd hæc in Italia ſint graviſſimè prohibita: & ſic loquendo de aliis. Ratio hujus ulterior eſt: quia nemo tenetur ad patriæ conſuetudines, dum ab ea abeſt; imò in hujusmodi caſibus valet privilegium locale, quo frui poſſunt omnes, qui morantur in tali loco

Quid econtrà dicendum de legibus, quæ vigent in patria, ſed non in loco, ubi quis hoſpitatur?

QUÆSTIO IV.

Reſolvuntur varia Quæſita quoad Peregrinos.

31. ADvertendum, multa eſſe Feſta particularia locorum, quæ in una Diœceſi vel Parochia obligant ſub præcepto, in alia verò non obligant. Sic Feſtum S. Wolfgan-

Occaſio movendi ſequentes quæſtiones.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN